

K.

kamerata
castellar.

ORQUESTRA DE CAMBRA
DE CASTELLAR DEL VALLÈS

Les Fúries i les Muses

Ds. 18/01/25 - 20 h

Auditori Municipal Miquel Pont

Programa

CHRISTOPH WILLIBALD GLUCK
Dansa de les Fúries, de l'òpera
Orfeo ed Eurídice, Wq. 41

JOSEPH HAYDN
Simfonia número 45 en fa# menor,
Hob.I:45, "Simfonia dels adéus"

I. Allegro assai
II. Adagio
III. Menuet - Allegretto; Trio
IV. Finale - Presto; Adagio

WOLFGANG AMADEUS MOZART
Simfonia núm. 29 en La Major, K.201

I. Allegro moderato
II. Andante
III. Menuetto; Trio
IV. Allegro con spirito

Kamerata Castellar Orquestra de Cambra de Castellar del Vallès

Direcció
Carles Miró

Concertino
Gerard Claret

Violins primers
Maria Perera
Marina Sala
Pere Bardagi
Edu Sobrado

Violins segons
Sergi Claret
Laia Besalduch
Ariadna Padró
Francesc Planella

Violes
Miquel Córdoba
Laura Bosch
Quim Badia

Violoncels
Jordi Claret
Andrea Peiron

Contrabaix
Cristina Membrive

Oboès
Carla Aguilar
Jana Ginesta

Trompes
Pau Armengol
Nàdia Lozano

L'any 1777, l'escriptor alemany Friedrich Maximilian Klinger va estrenar a Leipzig la peça teatral *Sturm und Drang* (*Tempesta i arravatament*), una obra típica del canvi estètic d'aquells anys, en què els artistes més avançats van reaccionar contra la rigidesa racionalista de l'estètica neoclàssica i van advocar per fer èmfasi en les emocions per damunt de la quadratura de la raó. Van participar en tal moviment pre-romàntic escriptors de la talla de Johann Wolfgang Goethe o Friedrich Schiller, i encara que va durar pocs anys va ser un pas de gegant cap al romanticisme pròpiament dit. Aquella reacció, que avui etiquetem amb aquell "Sturm und Drang", es va produir en les diverses arts, i va tenir una especial transcendència en el camp de la música.

Un primer pas el trobem en el teatre, és a dir en el ballet i en l'òpera, amb la revolució que hi va propiciar Christoph Willibald Gluck, que a mitjan segle XVIII es trobava engavanyat per l'encarcament formal en què havien caigut tant l'*opera seria* com l'*opera buffa*, i es va manifestar a favor del respecte absolut pel drama, en oposició al lluïment dels cantants i a la rigidesa de les formes establertes. Un primer fruit de la seva reacció va ser el ballet *Don Juan*, estrenat a Viena el 1761, que acabava amb una davallada a l'infern del protagonista, un número en re menor que es pot considerar una de les primeres mostres del nou estil "Sturm und Drang". La reforma de Gluck va continuar l'any següent, també a Viena, amb una òpera italiana que trencava amb totes les convencions de l'*opera seria* del final del barroc: *Orfeo ed Euridice*. L'èxit de l'obra va portar l'autor fins a París, on la va haver de presentar en francès, adaptada als gustos de la capital. Així, la passió parisenca per la dansa va empènyer Gluck, el 1774, a incloure-hi, com a *Dansa de les Fúries*, aquella mateixa davallada a l'infern que cloïa tan dramàticament el seu *Don Juan*.

El nou estil "Sturm und Drang" es va manifestar sobretot en el camp de la florent música simfònica, i en particular en l'obra de Haydn, que durant una quinzena d'anys, entre 1765 i 1780, va compondre una extraordinària sèrie de més de dues dotzenes de simfonies en aquell estil tan dramàtic, agitat i inquietant, a través del qual va vehicular la seva inexhaurible imaginació. En aquest període creatiu, abunden les simfonies en tonalitats menors, fins aleshores insòlites en el gènere simfònic.

Una d'aquestes és la simfonia en fa sostingut menor, la número 45, coneguda com a "Simfonia dels adéus" per una anècdota extramusical. L'estiu de l'any 1772, Haydn, atent al neguit dels músics de la seva orquestra, que feia moltes setmanes que estaven allotjats al palau estival de la casa Esterházy, a Hongria, lluny de les famílies, va tancar la simfonia que tenia entre mans amb una argúcia singular: els músics havien d'anar abandonant l'escena a mesura que acabaven el seu paper, fins que només hi quedaven el mateix Haydn i el primer violí, Luigi Tomasini, sonant a duo en sordina. El senyor Esterházy, que era inusualment intel·ligent i sensible, va entendre de seguida el missatge i l'endemà mateix va deixar tornar l'orquestra a Viena. Però l'anècdota, que diu molt tant de Haydn com de Nikolaus Esterházy, no hauria de fer oblidar que aquesta és una de les grans simfonies del període, no tan sols de Haydn, sinó de tota la música europea de l'època. Una obra mestra definitiva.

Mozart no era un simfonista nat, com Haydn, però posseïa, en canvi, un instint teatral de primera magnitud, només comparable al dels més grans dramaturgs, Shakespeare inclòs. Un instint dramàtic que el feia especialment dotat per exercitar-se en el simfonisme "Sturm und Drang" de l'època. En són exemples admirables les simfonies 25 i la 29, escrites en sol menor i en La Major, respectivament, els anys 1773 i 1774. Si la 25 sembla un eco del "Sturm und Drang" més dionisiac de Haydn, la 29 adopta un aire més apol·lini, més clàssic.

Miquel Desclot, gener del 2025

Una iniciativa de:
Acció Musical Castellar

Organització:

femc_st_ll_r

Entitats col·laboradores:

Agbar